

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
Siste nytt fra BIO	2
<i>BIO+</i>	2
<i>Mer heder til Lyngheisenteret og UiB!</i>	2
<i>2 YFF-søknader fra BIO</i>	2
Siste nytt fra verden rundt oss	3
<i>Regjeringen fulgte ikke opp nasjonal strategi</i>	3
<i>STORFORSK er truet av statsbudsjettet</i>	3
<i>...men på enkelte områder kan statsbudsjettet slå positivt ut for BIO</i>	3
<i>"Havbruksforskning: Fra merd til mat", nyttig bok fra Forskningsrådet</i>	3
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	4
<i>Utllysning innen Forurensning kommer i høst</i>	4
Avsluttende mastergradseksamen	4
<i>Ole Gabriel Kverneland: effekt av surt vann og aluminium på gjelle-enzymet hos smolt</i>	4
Innfo fra studieseksjonen	4
<i>Mastergradsseminaret 3. november – litt mer info</i>	4
<i>Møte om klimaendringer - foredrag for studenter</i>	4
Seminarer og gjesteforelesninger	5
<i>To gjesteforelesninger ved Thomas Giesecke</i>	5
<i>Besøk av Max Telford fra UC London</i>	5
<i>Kurs/seminar for PhD -kandidater</i>	5
Ny artikkel	5
<i>Magnar Akstrand: anvendelse av en ny metode for akustisk mengdemåling</i>	5

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk BIOs interne frister 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

15. okt	Food safety (ERANET)	26. okt	- EØS: Tsjekkia
23. okt	Nordic CoE in Food, Nutrition and Health	31. okt	Forskningsrådet: Areal- og naturbasert utvikling (BIP)
25. okt	UiB: FP7-posisjonering		

Siste nytt fra BIO

BIO+

Jeg tar opp tråden fra forrige uke: BIO er mer enn 1000 dager gammelt. I denne perioden har vi blitt vant til å tenke på oss som et institutt, jeg tror faktisk at de aller fleste nå synes at BIO er et helt naturlig institutt for biologene. Vi er ikke samlokalisert ennå, og det er en alvorlig ulempe.

Men spørsmålet er: er BIO nok i seg selv? Jeg mener ikke å spørre om BIO bør vokse ved å fusjonere, men kan forskningen ved BIO forsterkes ved at vi benytter mer av de ressursene som finnes nær oss? Ved årsskiftet opprettet BIO og Institutt for geovitenskap ei felles forskergruppe i geomikrobiologi. Nå er akkurat sebrafisklaben som er felles for BIO og Molekylærbiologisk institutt ferdig til bruk. Og denne høsten skal forskere ved BIO og De naturhistoriske samlinger ved

Bergen Museum drøfte seg fram til felles forskergrupper.

Jeg tror at disse tre eksemplene viser mulighetene som ligger i å se ut over vårt store institutt. Mange ved BIO har tradisjon for sterkt forskningssamarbeid med Havforskningsinstituttet, og forbindelsene til Nordnes gjelder også NIFES og NIVA. Men vi har ikke så sterke tradisjoner for å se mot Haukeland og det medisinske miljøet der. Det er ikke rent få biologer og biologisk interesserte medisinerer som arbeider ved [Institutt for biomedisin](#) og [Institutt for indremedisin](#) og ved [Gades institutt](#). Skulle vi arbeide for å legge forholdene bedre til rette for organisert samarbeid den veien? Der oppe arbeider immunologer, mikrobiologer, anatomer, fysiologer, cellebiologer og mer til! Når kommer de første forslagene om felles forskergrupper mot disse miljøene? Når kommer forslagene om felles finansiering av kostbart utstyr eller felles drift av laborer? Når kommer forslagene om å forenkle undervisning ved BIO på grunn av overlappning, eller om felles studieprogrammer?

Hilsen Jarl

Mer heder til Lyngheisenteret og UiB!

Peter Emil Kaland melder at Lyngheisenteret nå har blitt opptatt på listen over de mest innovative natur-/ kulturarvområder og museer i Europa som offentliggjøres av "European Heritage Association". Denne organisasjonen støttes av UNESCO, IUCN og ICOM. Hvert år avholdes konferansen "The Best in Heritage" i Dubrovnik, og her møtes toppledere i ovennevnte organisasjoner med tillegg av EUROPA NOSTRA og kulturseksjonen av EU-kommisjonen for å bli orientert om hva som skjer innen dette området. Som et av 23 prisbelønte prosjekter presenterte Peter Emil Kaland Lyngheisenteret på årets konferanse i september. Det kom svært mye ros for Lyngheisenteret etterpå av representantene fra de ovennevnte organisasjonene på grunn av den helhetlige modellen for forskning, vern og bruk av natur og kultur. De hadde vanskelig for å forstå hvorfor prosjektet møtte så mange problemer etter starten. Fra IUCN ble det påpekt at kombinasjonen av UiB's store innsats innen terrestrisk og marin forskning i Nordhordland kombinert med Lyngheisenterets "vern og bruk" gjør Nordhordlandsområdet til en opplagt kandidat for UNESCO's Biosfæreprogram. Dette samsvarer med vurderingen som den norske UNESCO-kommisjonens vitenskapskomité tidligere har gjort av UiB's forskningsarbeide gjennom mer enn 30 år.

2 YFF-søknader fra BIO

Like før fristen gikk ut på torsdag sendte førsteamanuensis **Lise Øvreås** og postdoktor **Vigdis Vandik** (lengst til høyre) søknad til Forskningsrådet om å få bli Yngre Fremragende Forsker. Begge har blitt kraftig tilskyndet av instituttleder. Lise sin søknad heter **Functional Metagenomics to study the Deep Subsurface Biosphere**, og geomikrobiologigruppa (BIO/IFG) er helt sentral i denne søknaden. Tilsvarende er EECRG sentral i **Dispersal: a unifying theme in**

ecology sendt av Vigdis. Lykke til! Nå venter vi spent på resultatet av 2 SFF-søknader med BIO-deltakelse og disse to YFF-søknadene.

Siste nytt fra verden rundt oss

Regjeringen fulgte ikke opp nasjonal strategi

Et utkast til nasjonal strategi for å styrke grunnforskning i matematikk, naturvitenskap og teknologi (MNT-fag) er oversendt Kunnskapsdepartementet. Lite av anbefalingene her er å finne igjen i forslaget til statsbudsjett.

- Forbausende, sier prorektor ved UiB, Anne Gro Vea Salvanes, som har sittet i referansegruppen for utvalget som har utarbeidet strategiplanen. Utkastet ble oversendt Kunnskapsdepartementet onsdag, men en foreløpig skisse ble oversendt allerede i vår. Begrunnelsene for de sterke anbefalingene om å satse mer på grunnforskningen i matematikk, naturvitenskap og teknologi burde derfor være godt kjent i regjeringslokalene. Likevel er få av anbefalingene fulgt opp. Les mer [På Høyden](#).

STORFORSK er truet av statsbudsjettet

BIO-INFO har tidligere varslet, i følge sentrale kilder i Forskningsrådet, at det skal være utlysning av YFF og Storforsk annethvert år framover. Men dette er nå langt fra sikkert. Storforsk finansieres av avkastningen fra forskningsfondet, og regjeringen har i framlegget til statsbudsjett øremerket hele avkastningen fra fondet til helt andre formål. Så sant ikke NFR klarer å spekulere ut en ny måte å hente ut store summer på, så er det nok meget liten sjans for en storforsk-runde til våren. Dessverre!

...men på enkelte områder kan statsbudsjettet slå positivt ut for BIO

Regjeringen har satt av ekstraordinære midler (80 millioner) til polarforskning i forbindelse med Det internasjonale polaråret (IPY). Gjennom denne bevilgningen blir Norge en av de største bidragsyterne til det mest omfattende internasjonale forsknings samarbeidet på 50 år.

-Bevilgningen innebærer at norske forskningsmiljøer vil kunne delta svært aktivt i forskningsprosjektene og fortsette å yte vesentlig bidrag til den samlede kunnskapen om de polare områdene, sier direktør Arvid Hallén i Norges forskningsråd. - Dette er ikke minst viktig fordi Norge, som eneste nasjon i verden, har et forvaltningsansvar både i Arktis og Antarktis, og høster en stor del av ressursene fra disse områdene. [Les mer...](#)

DOC turnover in polar microbial food webs, koordinert av Gunnar Bratbak, er blant de knapt 30 prosjektene som fortsatt er med i vurdering med tanke på norsk finansiering.

Den videre prosessen kan imidlertid bli forsinket pga. innkomne klager til søknadsbehandlingen. [Les i På Høyden](#)

"Havbruksforskning: Fra merd til mat", nyttig bok fra Forskningsrådet

gir en oversikt over kunnskapsstatus for norsk havbruksforskning per våren 2006. Boken, som inneholder bidrag fra en rekke forskningsmiljøer (bla. flere BIO-forskere) og industri, burde være sentralt studiemateriell for studenter i akvakulturfag.

Boken er på 373 sider og kan bestilles (gratis) fra Forskningsrådet: www.forskningsradet.no/publikasjoner eller lastes ned fra <http://www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?c=GenerellArtikkel&pagename=ForskningNorsk/GenerellArtikkel/VisMedHovedtilhorighet&cid=1156181469049>

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Utlysning innen Forurensning kommer i høst

Forskningsrådets nye program "Miljø 2015 - Norsk miljøforskning mot 2015" bygger på eksisterende programmer i Forskningsrådet som er på vei ut. Det nye programmet vil få 4 tematiske områder, knyttet til stikkordene "Samfunn", "Land", "Vann" og "Forurensning", samt et eget område for tema som går på tvers av de øvrige. Et av hovedmålene med det nye programmet er å ivareta koblingen mellom ulike miljøspørsmål.

Det er planlagt en utlysning allerede i høst, med forurensning som tema. Den første utlysningen i programmets fulle bredde kommer i løpet av første halvår i 2007.

Avsluttende mastergradseksamen

Ole Gabriel Kverneland: effekt av surt vann og aluminium på gjelle-enzym hos smolt

Ole Gabriel Kverneland holder tirsdag 19. oktober avsluttende mastergradseksamen i Akvakultur. Tittel på oppgaven: Impacts of long and short-term combinations of acidic water and aluminium on gill Na⁺, K⁺-ATPase enzyme activity and isospecific alpha-subunit gene expression in Atlantic salmon (*Salmo salar*) smolts

Veileder: Sigurd Stefansson. Sensor: Geir Lasse Taranger. Bisitter: Hans Høie

Tid: torsdag 19. oktober, 12:15. Sted: Seminarrom 328C1, Høyteknologisenteret, bioblokken 3. etasje
Alle interesserte velkommen!

Info fra studieseksjonen

Mastergradsseminaret 3. november – litt mer info

Tusen takk for de innspill som allerede er kommet, vi venter også på flere!

Vi har foreløpig satt opp 3 hovedtema, så må vi prøve å inkorporere en del av de innspillene vi får i programmet etter hvert. Vi har bare 3 timer til disposisjon og det er dermed begrenset hva vi får tid til. Det kan se ut som om det ligger an til en liten oppfølging i ettertid. Forløpig er følgende hovedtema satt opp:

- Karaktersetting av mastegradsoppgaven

Er det vanskelig å sette karakter på masteroppgaven ut fra de retningslinjer som foreligger, for eksempel beskrivelsen av bokstavkarakterene? Har vi en felles oppfatning av hva disse betyr? Ønsker instituttet å ta opp igjen diskusjonen om bestått/ikke bestått karakter på oppgaven for å gå videre med dette?

- Mastergradseksamen

Hvem skal vi bruke som sensorer (fra hvilke institusjoner, og bør vi ha retningslinjer for dette?)

Hva skal være bisitter sin rolle i eksamenskommisjonen?

Bør vi forsette med ordningen med bisitter?

Hvilken rolle skal veileder ha under eksamen?

- Retningslinjer for skriving av masteroppgave

Masteroppgaven kan skrives på ulike former, men der eksisterer pr. i dag ingen retningslinjer for hvordan oppgaven skal "se ut".

Bør instituttet lage retningslinjer for hva en oppgave skal inneholde, hva som skal vektlegges og hvordan formen skal/bør være?

Møte om klimaendringer - foredrag for studenter

Forsker ved Havforskningsinstituttet i Bergen, Harald Loeng vil tirsdag 17. oktober kl. 19.15 holde et møte om klimaendringer i Teglverket på

Kvarteret Link til møtetekst: <http://samfunnet.uib.no/index.php?vm=program&id=241>

Seminarer og gjesteforelesninger

To gjesteforelesninger ved Thomas Giesecke

Dr Thomas Giesecke (formerly at Uppsala with Keith Bennett, now at Liverpool with Richard Bradshaw) will be visiting the EECRG next week. Thomas will give two talks:

Tuesday October 17 1415 - 1530 *Changing Tree Distributions during the Quaternary*. To be held in the Lille Kurssal (room 1C13e or the Map Room (room 1e16d), both in Realfagbygget, 1st floor. South wing.

Wednesday October 18 1315 - 1430 *Did Orbital Forcing drive Holocene Vegetation Change?* This will be part of the meeting of the Bjerknes Centre's Research Group 1 when Hilary Birks will also talk about glacial refugia in Beringia. The meeting will be in the Lunch Room of the Department of Earth Science in Realfagbygget.

Besøk av Max Telford fra UC London

Dr Max Telford, of University College of London (<http://www.ucl.ac.uk/biology/academic-staff/telford/telford.html>) will be visiting the Marine Biodiversity research group, and the Espegrend field station 16-18 October. Dr. Telford works on higher level systematics of the Animal Kingdom, trying to determine the genotypic changes involved in specific, well characterised morphological changes within the animals. He is here to collect material of the flatworm *Meara stichopus*, an enigmatic parasite of the sea cucumber *Parastichopus tremulus*.

Kurs/seminar for PhD -kandidater

Bodø Graduate School of Business and the University of Texas at Austin takes great pleasure in inviting you to the 5th Qualitative Camp focusing on qualitative research methods and design. The course is held at The University of Texas Marine Science Institute Port Aransas, Texas. January 7th * 12th 2007.

For further information please go to the following webpage: <http://www.hibo.no/index.php?ID=4978>

For further information please contact:

Jan-Oddvar Sørnes, Ph.D, Førsteamanuensis/Associate Professor
Bodø Graduate School of Business, Handelshøgskolen i Bodø, Norway
Jan.Oddvar.Soernes@hibo.no, www.hhb.no

Ny artikkel

Magnar Aksland: anvendelse av en ny metode for akustisk mengdemåling

[Aksland M](#) 2006. Applying an alternative method of echo-integration. ICES Journal of Marine Science 63: 1438-1452

Abstract: Estimators of mean Echo Value Constant (the ratio between echo abundance and the number of fish) in an alternative echo-integrating method were tried with the SIMRAD EK 60 split-beam echosounder. The mean fish-density estimates of NE Arctic cod were compared with corresponding estimates by the classical echo-integration method; the two methods gave similar results. The alternative method uses integrated single-fish echoes, and a new algorithm to extract and integrate single-target echoes is introduced and used. This algorithm uses echo shape and angle stability, not echo amplitude, to test for the presence of single-target echoes. Apparent single-target echoes with a dynamic range of 60 dB in integrated echo intensity were extracted.